

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 20. juuni 2022
(OR. en)

10435/22

EG 15

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Suhted Egiptusega – Euroopa Liidu seisukoht assotsiatsiooninõukogu üheksandaks istungiks (Luxembourg, 19. juuni 2022)

Delegatsioonidele edastatakse lisas Euroopa Liidu seisukoht ELi-Egiptuse assotsiatsiooninõukogu üheksandaks istungiks.

ELI-EGIPTUSE ASSOTSIATSIOONINÕUKOGU ÜHEKSAS ISTUNG**(Luxembourg, 19. juuni 2022)****Euroopa Liidu avaldus**

1. Euroopa Liit peab tervitatavaks ELi-Egiptuse assotsiatsiooninõukogu üheksandat istungit. ELi ja Egiptuse vahelise partnerluse ja koostöö aluseks on 2004. aastal jõustunud ELi-Egiptuse assotsieerimisleping. EL tervitab ELi-Egiptuse üheksandal assotsiatsiooninõukogu istungil vastu võetud uusi ELi-Egiptuse partnerluse prioriteete (2021–2027) kui olulist poliitilist verstaposti kahepoolsetes suhetes. Partnerluse prioriteetides korratakse ühist eesmärki käsitleda ELi ja Egiptuse ees seisvaid ühiseid probleeme, edendada ühiseid huve ning tagada pikaajaline stabiilsus ja säästev areng Vahemere kummalgi kaldal. Partnerluse prioriteetide aluseks on jätkuvalt ühine pühendumine universaalsetele väärtustele, milleks on demokraatia, õigusriik ja inimõiguste austamine.
2. Uued partnerluse prioriteetid kajastavad Egiptuse ja ELi ühist kohustust tugevdada koostööd, et toetada Egiptuse kestliku arengu strateegiat aastani 2030, ning ELi otsustavust uuendada ja tugevdada partnerlust oma lõunanaabrusega. Nimelt teatas EL oma 10.–11. detsembri 2020. aasta Euroopa Ülemkogu järeldustes,¹ et demokraatlik, stabiilsem, keskkonnahoidlikum ja jõukam lõunanaabrus on ELi strateegiline prioriteet. ELi Vahemere piirkonna uues tegevuskavas² ning selle lõunanaabrite majandus- ja investeerimiskavas,³ mis on esitatud ELi 9. veebruari 2021. aasta ühisteatises lõunanaabruse kohta, esitatakse ELi eesmärgid saavutada piirkonnas pärast COVID-19 pandeemia puhangut pikaajaline kestlik ja sotsiaal-majanduslik taastumine ja vastupanuvõime ning edendada rohe- ja digipööret. Nõukogu kinnitas neid eesmäärke oma 19. aprilli 2021. aasta järeldustes⁴ uuendatud partnerluse kohta lõunanaabrusega.

¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-22-2020-INIT/et/pdf>.

² JOIN(2021) 2 final.

³ SWD(2021) 23 final.

⁴ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/news/new-agenda-mediterranean-council-approves-conclusions-renewed-partnership-southern_en.

3. EL omistab suurt tähtsust oma suhetele Egiptusega, kes on väga tähtis partner ja piirkondlik osaleja, ning rõhutab selle partnerluse strateegilist olemust ja potentsiaali. Tahet seda partnerlust edendada näitavad suhtlemine ja arvukad kahepoolsed külastused, muu hulgas kõrgeimal poliitilisel tasandil.
4. Pärast viimast ELi-Egiptuse assotsiatsiooninõukogu kohtumist 2018. aastal toimusid 2019. aastal kõigi partnerluse prioriteetides (majandus, poliitika, stabiilsus) kindlaks määratud teemavaldkondade allkomiteede kohtumised. Makromajanduslikud dialoogid toimusid 2018. aasta juulis Brüsselis ja 2019. aasta septembris Kairos, millele järgnes 2020. aasta novembris makromajanduslik dialoog videokonverentsina. Teine kõrgemate ametnike rändedialoog toimus 2019. aasta juulis. Kui 2021. aasta sügisel sai võimalikuks füüsiliste kohtumiste taasalustamine, peeti Kairos seitsmes ELi-Egiptuse assotsiatsioonikomitee kohtumine, kolmas kõrgemate ametnike rändedialoog ja üldse esimene kõrgetasemeline poliitiline dialoog.
5. ELilt, tema liikmesriikidelt ja Euroopa finantsasutustelt Egiptusele viimase kümne aasta jooksul eri vormides (toetused, laenud ja võla konverteerimine) antud rahalise abi maht kokku on suurem kui 11 miljardit eurot. EL toetab Egiptust kahepoolsete, piirkondlike ja ülemaailmsete koostöövahendite kaudu ning käimasoleva kahepoolse koostöö raames on toetuse suurus umbes 1,3 miljardit eurot. Alates 2008. aastast on Egiptus olnud peamine segarahastamistoimingute abil antava toetuse saaja ja saanud segarahastamise laadis toetusi üle 620 miljoni euro, millest tulenenud finantsvõimenduse tulemusena on riik saanud umbes 7 miljardi euro ulatuses Euroopa finantseerimisasutuste sooduslaene investeeringuteks peamistesse sektoritesse, nagu taastuvenergia, energiatõhusus, vee- ja reoveekäitlus, ühistransport, finantskaasatus, toetus mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, linnaarendus ning tehniline kutseharidus ja -koolitus. Egiptus jätkab tõenäoliselt seda suundumust tõhustatud Euroopa Kestliku Arengu Fondi (EFSD+) raames, mis peaks kaasama lõunanaabruse piirkonda umbes 30 miljardit eurot avaliku ja erasektori investeeringuid. Majandus- ja investeerimiskava eesmärk on kaasata aastatel 2021–2027 üks miljard eurot, mis eeldatavasti loob finantsvõimenduse, et teha Egiptuses ligi 9 miljardi euro ulatuses täiendavaid investeeringuid. Naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi (NDICI) raames on Egiptusele ajavahemikuks 2021–2024 kahepoolse rahastamise jaoks eraldatud 240 miljonit eurot.

Egiptuse kestlik tänapäevane majandus ja sotsiaalne areng, sealhulgas kliima- ja energiaalane koostöö

6. EL ja Egiptus teevad koostööd, et edendada Egiptuse kestliku arengu strateegias aastani 2030 seatud sotsiaal-majanduslikke eesmärke, et tugevdada Egiptuse võimet majandusšokkidele vastu pidada ja neist kiiresti taastuda, suurendada jõukust ja saavutada kestliku arengu eesmärgid. COVID-19 pandeemia pani proovile riikide tervishoiusüsteemid ning sellel oli tõsine mõju majandusele ja ühiskonnale. Pandeemiast taastumise on siiski muutnud keerulisemaks Venemaa Ukraina-vastase sõjalise agressiooni majanduslik mõju, mis teeb vajalikuks täiendavad erakorralised rahandus- ja eelarvemeetmed ning sotsiaal-majandusliku toetuse. EL ja Egiptus teevad tihedat koostööd pikaajalise sotsiaal-majandusliku taastumise valdkonnas, mis põhineb keskkonnahoidlikul ja kestlikul arengul, inimarengul, majanduslikul vastupanuvõimel ja jõukuse suurendamisel rohe- ja digipöörde abil, sotsiaalse ühtekuuluvuse toetamisel ning kaasaegse ja demokraatliku riigi kujundamisel. Seda toetatakse eelkõige Vahemere piirkonna uue tegevuskava majandus- ja investeerimiskava juhtalgatuste kiire ja tõhusa rakendamisega. ELi abi rakendamiseks kasutatakse ka Euroopa tiimi algatusi, mis on välja töötatud koostöös ELi liikmesriikide ja Euroopa finantseerimisasutustega.
7. EL tunnustab viisi, kuidas Egiptus käsitles COVID-19 kriisi majanduslikku mõju, mille käigus kvartali põhiselt arvestatud reaalne sisemajanduse koguprodukti (SKP) kasvumäär taastus pidevalt pärast esialgset šokki. EL tunnustab määrava tähtsusega majandusmeetmeid, mis võeti, et leevendada Venemaa Ukraina-vastase sõjalise agressiooni majanduslikku mõju. Tugev, jätkusuutlik ja kaasav majanduskasv vajab struktuurireformide jätkamist ja ettevaatlikku eelarvepoliitikat, et ohjeldada valitsemissektori võlga. EL tervitab riigi rahanduse juhtimise jätkuvat reformi, mida ta toetab veelgi 2021. aasta lõpus allkirjastatud riigi rahanduse juhtimise reformiprogrammi abil.
8. 2018. aasta novembris võttis Egiptuse mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtja arengu agentuur (MSMEDA) vastu oma pikaajalise strateegia. Selle sektori arendamisel on keskne roll mitmes ELi ja Egiptuse koostööprojektis, muu hulgas projektis „Toetus Egiptuse mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtja arendamise strateegia rakendamisele“ (MiSMESIS) ning juurdepääsu võimaldamisel Euroopa eri finantseerimisasutuste kaudu rakendatavatele rahastamis- ja innovatsiooniprogrammidele, et hõlbustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) juurdepääsu rahastamisele ja ajakohastada väärtusahelate konkurentsivõimet, parandades seeläbi võimalusi kaubanduse vallas.
9. EL on endiselt Egiptuse esimene kaubanduspartner nii impordi kui ka ekspordi osas ning suurim investor Egiptuses. Oleme pühendunud koostööle Egiptusega kahepoolsete kaubandus- ja

investeeringisuhete ajakohastamisel, tagades ELi-Egiptuse assotsieerimislepingu kaubandus- ja konkurentsivõimete täieliku järgimise ning lepingu rakendamise viisil, mis võimaldab Egiptusel oma potentsiaal täielikult ära kasutada. Et anda tähtis panus selle ühise eesmärgi saavutamisse, loodab EL, et jätkub ELi-Egiptuse konstruktiivne kaubandusdioloog, kus käsitletakse kahepoolset kaubandust mõjutada võivate meetmete ennetamist ja kaotamist ning selliste seni Egiptuses kehtivate kaubandustõkete kõrvaldamist nagu Egiptuse nõue registreerida kohustuslikus korras Egiptusesse eksportida soovivad Euroopa ettevõtjad. EL on valmis tugevdama ELi partnerlust Egiptusega, et lahendada ühiseid probleeme kiiresti muutavas geopoliitilises kontekstis ja kasutada tugevdatud koostöö kaudu ühiseid võimalusi.

10. EL jätkab Egiptuse toetamist kaubandus- ja investeeringivõimaluste suurendamisel, muu hulgas majandus- ja investeeringukava rakendamise kaudu. Konkurentsivõimet on suurendatud ja suurendatakse ka edaspidi, tehes tööd õigusraamistikuga, toodete vastavusega rahvusvaheliselt kokkulepitud standarditele, muu hulgas sanitaar- ja fütosanitaarstandarditele, turu läbipaistvusega ning innovatsiooniga, kaasa arvatud säästva tootmise edendamise ja tööstuspoliitika ja -strateegiate väljatöötamisega. Samuti toetab EL Egiptust kaubanduse hõlbustamisel, toetades Egiptuse tolliametit ja intellektuaalomandiõiguste (patendid, kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) arendamist.
11. COVID-19 pandeemia on suurendanud paljude leibkondade haavatavust olukorras, kus peaaegu kolmandik riigi elanikkonnast elab juba allpool vaesuspiiri. Egiptuse riikliku rahvastikustrateegia toetuseks mõeldud 27 miljoni euro suuruse ELi programmi eesmärk on suurendada vabatahtliku õigustel põhineva pereplaneerimise järgimist. Lisaks rahvastiku suurele kasvumäärale ja tihedusele seisab Egiptus silmitsi ka linnade enneolematu laienemisega. ELil on koos Euroopa finantseerimisasutuste kaasrahastamisega olnud tähtis osa vähem soodsas olukorras olevate linnapiirkondade elanike sotsiaalse kaasamise ja integratsiooniga tegelemisel, mis on tähendanud põhiliste sotsiaal-majanduslike teenuste pakkumist ja taristu tagamist. Kuna üle 70 % vaestest asuvad maapiirkondades, kus peamine sissetulekuallikas on põllumajandus, on EL andnud ulatuslikku toetust maaelu säästva arengu edendamiseks, mis jätkub peagi uue, 27 miljoni euro suuruse integreeritud maaelu arengu programmi kaudu. EL on valmis tegema Egiptusega koostööd terviklike ja jätkusuutlike sotsiaalkaitsekavade saavutamiseks. EL toetab jätkuvalt Egiptuse jõupingutusi tegeleda hetkel esinevate kriiside sotsiaal-majandusliku mõjuga, eelkõige kõige haavatavamatele avalduva mõjuga, toetades põhiteenuste osutamist ja sotsiaalkaitsemeetmeid ning valitsuse algatust „Inimväärne elu“ („Haya Karima“).

12. Üldist ravikindlustust käsitlevate normide vastuvõtmine 2018. aasta juunis kajastab uusi jõupingutusi, mis on tehtud selleks, et parandada rahastamist ja juurdepääsu riigi tervishoiusüsteemile. EL on valmis toetama valitsust järgmise 15 aasta jooksul üldise kogu elanikkonda hõlmava tervishoiusüsteemi loomisel. Euroopa Komisjon võttis 2020. aasta juulis COVID-19ga seotud tervishoiukriisile reageerides vastu programmi, mille kaudu on eraldatud 89 miljonit eurot, et aidata leevendada survet tervisesüsteemile. Lisaks on EL olnud COVAXi mehhanismi peamine toetaja, et kiirendada COVID-19 vaktsiinide väljatöötamist ja tootmist ning tagada kõigile maailma riikidele, sealhulgas Egiptusele, võrdne juurdepääs sellistele vaktsiinidele. EL ja selle liikmesriigid on Euroopa tiimi lähenemisviisi alusel juba jaganud/tarninud (või tarnivad edaspidi) Egiptusesse umbes 29 miljonit doosi. EL on valmis toetama Egiptust, et suurendada Egiptuse enda suutlikkust vaktsiine toota.
13. Tähtsam kui kunagi varem on edendada ambitsioonikat rohepöörde tegevuskava. Uusimate teadusandmete ning uue geopoliitilise ja energiaturu olukorra tõttu on vaja kiirendada üleminekut taastuvenergiale ning arendada ressursitõhusat, sotsiaalselt õiglast, vastupidavat, kestlikku ja kliimaneutraalset majandust. Pariisi kokkuleppe täielik rakendamine ja COP26 raames võetud kohustuste täitmine, tehes koostööd Sharm el Sheikhis toimuva COP27 ja Araabia Ühendemiraatides toimuva COP28 nimel, on äärmiselt oluline, et käsitleda kliimakriisi, sealhulgas vajadust suunata otsustavalt ja õiglaselt kogu maailm sajandi keskpaigaks kliimaneutraalsuse suunas, muu hulgas järk-järgulist loobumist kivisöe ebatõhusast kasutamisest. Egiptusel kui COP27 eesistujariigil on strateegiline roll õiglase ja kaasava rohepöörde edendamisel, mis on vajalik selleks, et piirata globaalne soojenemine 1,5°C-ga, nagu on sätestatud Pariisi kokkuleppes. EL teeb kõik endast oleneva, et toetada Egiptuse kui COP27 eesistujariigi tööd ambitsioonika tulemuse saavutamiseks. COP27 annab Egiptusele võimaluse esitada oma tulevikueesmärgid ja kliimaneutraalse majanduse saavutamise ajakava. Oma juhtrolli kaudu saab Egiptus inspireerida reaalse tegevuse tegemist ning olla eeskujuks ambitsioonikale rohepöördele. Seetõttu on oluline ajakohastada praeguseid riiklikult kindlaksmääratud panuseid, mille me palume Egiptusel esitada enne COP27 konverentsi, ning see võiks olla oluliseks raamistikuks selleks, et suhelda sellise partneriga nagu EL ja saada sellistelt partneritelt toetust. Nii EL kui ka Egiptus on keskendunud sellele, et Pariisi kokkuleppe täielikuks ja tõhusaks rakendamiseks on oluline saavutada kohanemiseesmärk. EL tervitab ülemaailmse kohanemiseesmärki käsitleva kaheaastase Glasgow' – Sharm el Sheikhi tööprogrammi käivitamist. EL aitab selle rakendamisele aktiivselt kaasa, et parandada kohandamismeetmeid ja aidata kaasa säästvate arengule.

14. EL omistab suurt tähtsust Egiptusega tehtavale koostööle energiasektoris seoses selliste ühiste prioriteetidega nagu energiajulgeolek ja energiasüsteemi ümberkujundamine, muu hulgas 2018. aastal allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandumil abil, mis on aluseks koostööle sellistes valdkondades nagu taastuvenergia, elektrisektori reformid, energiatõhusus, energiaalased teadusuuringud ja -tehnoloogiad ning investeeringute edendamine. EL on nimetatud sektorit ulatuslikult toetanud ja toetab Egiptust oma integreeritud energiastrateegia ajakohastamisel, et täita riigi säästva arengu nõuded, vähendades samal ajal kasvuhoonegaaside heitkoguseid. EL on pühendunud energiakoostöö süvendamisele, mida muu hulgas tehakse elektrivõrkudesse ja võrkudevahelistesse ühendustesse tehtavate uute ja püsivate investeeringute kaudu, ning kolmepoolsele koostööle. Taastuvallikatest toodetud vesiniku tootmine on valdkond, mis pakub erilist ühist huvi ja kus on suur koostööpotentsiaal. Positiivne on see, et ELil on Vahemere idaosa gaasifoorumil vaatleja staatus. EL on pühendunud selle foorumi töö toetamisele ja panustamisele tulevikku suunatud pikaajalisse strateegiasse, mis hõlmab üleminekut puhtale, ohutule ja säästvale energiale. Sellega seoses on väga tähtis kontrollimatu metaaniheite vähendamine, et leevendada kliimamuutusi, ning sel puhul kutsutakse Egiptust üles toetama ülemaailmse metaaniheite vähendamise lubadust. Lisaks näeb EL võimalust veelgi tugevdada energiakoostööd Egiptusega taastuvate energiaallikate valdkonnas, suurendada veeldatud maagaasi tootmist ja eksporti ning võimalike partnerluste loomiseks seoses vesinikuga, säilitades samal ajal Egiptuse oma rohepöörde.
15. EL on täheldanud palju positiivseid kliimamuutustega seotud poliitilisi muutusi Egiptuses, mis näitab kasvavat huvi keskkonnasäästliku majanduskasvu ja säästvale energeetikale ülemineku vastu. Jätksuutliku ja ressursitõhusa majanduse tagamiseks on oluline, et see hõlmab kõiki sektoreid. Euroopa roheline kokkulepe pakub märkimisväärseid võimalusi koostööks, et kiirendada rohepööret ja kestlikke investeeringuid. EL toetab Egiptuse tegevust, mida Egiptus teeb riigisiseste investeeringute abil kestliku rahanduse ja keskkonnasäästlikkust käsitlevate standardite edendamise vallas.
16. Seoses elurikkusega tervitab EL Egiptuse olulist rolli bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi eesistujana ning jätkab konventsioonide vahelise koostoime loomise toetamist. EL soovib bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste konverentsi 15. istungjärgu eel jätkata koostööd Egiptusega, et saavutada ambitsioonikas ja ümberkujundav 2020. aasta järgne üleilmne elurikkuse raamistik.
17. EL on andnud Egiptusele ulatuslikku toetust kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud teemadel, mille hulka kuuluvad veemajandus, säästva põllumajanduse

arendamine, ühistranspordivõrkude laiendamine, taastuenergia kasutuselevõtt, energiatõhususe edendamine ja saaste vähendamine. Edaspidi jätkatakse nende sektorite ja selliste muude ühist huvi pakkuvate valdkondade toetamist nagu bioloogilise mitmekesisuse kaitse, võitlus kõrbestumise ja mulla degradeerumise vastu, katastroofiohu vähendamine (Sendai raamistik), kanalisatsioon ja tahkete jäätmete, kaasa arvatud tööstusliku saaste, kemikaalide ja ohtlike jäätmete käitlemine. Egiptus osaleb ka piirkondlikes keskkonna- ja kliimaprojektides, muu hulgas projektis CLIMA MED (millega toetatakse kliimaalast juhtimist), säästva tootmise ja tarbimise projektis Switch MED ning vee ja keskkonna toetamise algatuses. Samuti on EL valmis tegema tihedamat koostööd, pidama rohkem konsultatsioone ja vahetama rohkem kogemusi kriisiohjamise ja -ennetuse valdkonnas, tugevdades koostööd elanikkonnakaitse ja katastroofiohu juhtimise valdkonnas.

18. EL on juhtinud veevarude integreeritud majandamist ja toiduga kindlustatuse kaudu kliimamuutustega kohanemist käsitleva Euroopa tiimi algatuse väljatöötamist, mis ühendab ELi ja kõiki ELi finantsasutusi ning Egiptuses tegutsevaid ELi liikmesriike, et toetada Egiptust põllumajanduse ees seisvate peamiste probleemide (vee tootlikkus ja veepuudus) lahendamisel, kohanedes samal ajal ka kliimamuutustega, parandades keskkonnakaitset ja tugevdades maakogukondi. Märgina oma pühendumusest piirkondlikule koostööle nendes küsimustes korraldas Egiptus 2021. aasta oktoobris Vahemere Liidu teise ministrite kohtumise keskkonna ja kliimameetmete teemal. Jätkuvalt uuritakse võimalusi teha Vahemere Liidu raames koostööd seoses kliima, keskkonna ja kestliku sinise majandusega⁵.
19. Transpordi valdkonnas jätkas EL Kairo ja Aleksandria ühistranspordisüsteemide ajakohastamise ja laiendamise toetamist ning transpordi vallas kehtivate standardite ja integreeritud mitmeliigilise võrgu edendamist eesmärgiga luua säästev, turvaline, ohutu, tõhus ja ühendatud transpordisüsteem. Egiptus tegi koostööd Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse piirkondlike projektidega ja eriti Euroopa transpordiasutustega Vahemere piirkonna piirkondliku transpordi tegevuskava (RTAP) raames. Vahemere Liidus osales Egiptus ka Vahemere piirkonna transpordivõrgu arendamises ja selle ühendamises Euroopa transpordivõrguga (TEN-T).
20. EL tervitab Egiptuse edusamme kõigile suunatud hariduse tagamisel, põhiharidusele juurdepääsu laiendamist ja hariduse omandamisel esineva soolise ebavõrdsuse vähendamist. EL on jätkuvalt pühendunud Egiptuse haridussektori arendamisele, eriti kõige haavatavamate inimeste puhul, ning on välja töötanud tervikliku lähenemisviisi, mis käsitleb lapstööjõu

⁵ Kooskõlas Vahemere Liidu ministrite deklaratsiooniga säästva sinise majanduse kohta <https://ufmsecretariat.org/wp-content/uploads/2021/02/Declaration-UfM-Blue-Economy-EN-1.pdf>.

kasutamise vastu võitlemist haridust ja elatist puudutavate teenuste abil ning lastekaitseüsteemide tugevdamist. EL toetab ulatuslikult hariduse ajakohastamist ja kvaliteeti, eriti tehnilist ning kutseharidust ja -õpet, ning Egiptuse kõrgharidust, et viia oskused paremini vastavusse tööturu nõudlusega, ning programmi, mille eesmärk on luua energiasektoris kvaliteetsed ja praktilise suunitlusega tehnilist haridust pakkuvad koolid.

21. Lisaks ELi märkimisväärsele kahepoolsele toetusele selles valdkonnas osaleb Egiptus ka ELi programmides, et edendada üliõpilaste ja kõrgkoolide rahvusvahelist koostööd. 2019. ja 2020. aastal valiti ELi kõrghariduse suutlikkuse suurendamise juhtprogrammi Erasmus+ raames välja 15 Euroopa ja Egiptuse ülikoolide vahelist projekti, mille väärtus oli üle 14 miljoni euro. Mis puudutab ainepunktide omandamisega seotud liikuvust, siis 2019. ja 2020. aastal eraldati programmi „Erasmus+“ alusel Egiptuse üliõpilastele ja kõrgharidustöötajate ligi 1500 stipendiumi liikumiseks Euroopasse ning ligi 900 stipendiumi Euroopa üliõpilastele ja töötajatele Egiptusesse reisimiseks, seejuures Egiptusega seoses õpirändeks antud stipendiumite kogusumma oli 8,5 miljonit eurot. Egiptust julgustatakse kasutama rohkem ära võimalusi, mida pakuvad programm „Erasmus+“ ja Marie Skłodowska-Curie meetmed teadlaste koolitamiseks ja liikuvuseks.
22. EL omistab suurt tähtsust usaldusväärsele, võrreldavale ja professionaalselt sõltumatule statistikale, mis on aluseks tõendus põhisele poliitikakujundamisele ja võetud poliitikameetmete mõju jälgimisele. EL kutsub Egiptust üles jätkama jõupingutusi statistika koostamiseks kooskõlas rahvusvaheliste ja Euroopa normide ja standarditega ning tervitab üldsuse kaasamise ja statistika keskameti (CAPMAS) püsivat huvi ELiga statistika vallas tehtava koostöö, sealhulgas lõunanaabruse statistikaalase koostööprogrammi MEDSTAT V vastu.
23. Kooskõlas eesmärkidega, mis on sätestatud 2021. aasta mais vastu võetud teatises, milles käsitletakse teadusuuringute ja innovatsiooni alast üldist lähenemisviisi, teeb EL Egiptusega koostööd, et edendada teadust ja tõenditel põhinevat poliitikakujundamist, et leida uusi lahendusi muutmaks meie ühiskonnad keskkonnahoidlikeks, digitaliseerituteks ja tervislikeks. 25. novembril 2021 toimus ELi ja Egiptuse teadus- ja tehnoloogiakoostöö ühiskomitee kaheksas kohtumine, mis võimaldas vahetada teavet nii ELis kui ka Egiptuses teadusuuringute ja innovatsiooni vallas hiljuti toimunud arengute kohta, ning kohtumisel määrati prioriteetseteks koostöövaldkondadeks energeetika, vesi, põllumajanduslik toidutööstus ja tervis. EL soovib teha Egiptusega edaspidi koostööd teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas ning digitehnoloogia, kaasa arvatud tehisintellekti ja küberturvalisuse edendamisel, kaitstes samal ajal õigust eraelu puutumatussele.

24. EL tervitab Egiptuse aktiivset osalemist teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammis „Horisont 2020“ ja partnerluses PRIMA (partnerlus Vahemere piirkonna riikidega teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas) ning muudes programmides Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi raames, et toetada teadusuuringuid ja innovatsiooni vee- ja toidusüsteemide säästvaks majandamiseks. EL tervitab Egiptuse huvi liituda programmiga „Euroopa horisont“, mida väljendati ELi-Egiptuse assotsiatsioonikomitee seitsmendal koosolekul. Egiptuse ELi programmides osalemise raamprotokolli heakskiitmine peaks looma võimaluse Egiptuse osalemiseks muudes ELi programmides, näiteks programmis „Euroopa horisont“.
25. ELil on hea meel teha Egiptusega tihedat koostööd nii Aafrika Liidu kui ka Vahemere Liiduga peetavas poliitilises dialoogis, sealhulgas teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskavade vastuvõtmisel sellistes prioriteetsetes valdkondades nagu kliimamuutus, tervis ja taastuvenergeetika. EL soovib jätkata koostööd Egiptusega kummagi poliitilise dialoogi platvormi raames kokku lepitud teadusuuringute ja innovatsiooni alaste prioriteetide rakendamiseks, eelkõige pidades silmas Vahemere Liidu teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonna eest vastutavate ministrite kohtumist 2022. aasta juunis ning Teadusuuringute Ühiskeskusega tehnosiirde vallas tehtava koostöö jätkumist.

Välispoliitiline partnerlus

26. EL mõistab hukka Venemaa provotseerimata ja põhjendamatu Ukraina-vastase sõjalise agressiooni, millega rikutakse rängalt rahvusvahelist õigust ja ÜRO põhikirja põhimõtteid ning õõnestatakse ülemaailmset julgeolekut ja stabiilsust. Sõda põhjustab kirjeldamatuid kannatusi Ukraina elanikkonnale. EL toetab kindlalt ja vankumatult Ukrainat ja selle rahvast ajal, mil tuntakse tõsist muret seoses tsiviilohvrite ja Venemaa tegevuse mõjuga inimõigustele. Sellega seoses hindab EL seda, et Egiptus hääletas ÜRO Peaassamblee 2. märtsi 2022. aasta⁶ ja 24. märtsi 2022. aasta⁷ resolutsioonide poolt, milles nõutakse, et Venemaa lõpetaks viivitamata sõjalise agressiooni Ukraina vastu, ning ühtlasi nõutakse tsiviilisikute kaitset ja humanitaarabile juurdepääsu Ukrainas. EL rõhutab ühist huvi mõista lisaks hukka Venemaa lugupidamatus rahvusvahelise õiguse vastu ja selle selge rikkumine. EL arvestab ka Egiptuse abiga, et vältida kõrvalehoidmist ELi meetmetest, mis on vastu võetud vastusena Venemaa Ukraina-vastasele agressioonile.

⁶ ÜRO Peaassamblee 2. märtsi 2022. aasta resolutsioon GA/12407.

⁷ ÜRO Peaassamblee 24. märtsi 2022. aasta resolutsioon GA/12411.

27. EL on mures Venemaa riigi poolt toetatava desinformatsiooni ja ulatusliku infoga manipuleerimise pärast, mida kasutatakse selleks, et põhjendada ja toetada oma sõjalist agressiooni Ukraina vastu ning õõnestada ELi seisukohta selles küsimuses, võttes sihikule ELi ja naaberriikide ühiskonnad, moonutades tõsiselt fakte ja manipuleerides nendega. On väga murettekitav, et Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika piirkonna, sealhulgas Egiptuse meedias ja sotsiaalvõrgustikes levitatakse intensiivselt araabiakeelset Kremli-meelset valepropagandat. EL on valmis jagama Egiptuse ja kõigi partneritega oma tavasid ja teadmisi Kremli-meelse desinformatsiooni vastu võitlemisel.
28. Egiptust, mis seisab silmitsi Venemaalt ja Ukrainast pärit nisu impordi nappusega ning naftahindade tõusuga, ootavad ees tõsised väljakutsed. EL on mures toiduga kindlustatuse pärast Egiptuses, kes on maailma suurim nisuimportija ning on suurel määral sõltunud Ukrainast ja Venemaalt imporditavast nisust. EL on valmis toetama Egiptust 100 miljoni euroga piirkondlikust toiduainete ja vastupidavuse rahastamisvahendist, et leevendada toiduainete ja kaupade hinnatõusu tagajärgi. EL innustab Egiptust vältima põllumajandustoodete ekspordipiiranguid ning EL püüab Maailma Kaubandusorganisatsioonis, ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioonis, G7-s, G20-s ja muudel rahvusvahelistel foorumitel ühtlustada seisukohti selles, kuidas toiduga kindlustatuse probleeme lahendada.
29. ELi ja Egiptuse partnerlus on Vahemere piirkonna, Lähis-Ida ja Aafrika stabiilsuse ja jõukuse jaoks oluline. Võttes arvesse partnerluse strateegilist suunitlust, on EL võtnud kohustuse tugevdada Egiptusega tehtavat välispoliitilist koostööd kahepoolset, piirkondlikul ja rahvusvaheliste organisatsioonide tasandil, eelkõige ÜROs ja mitmepoolsetel foorumitel, samuti koostööd Araabia Riikide Liiga, Aafrika Liidu ja Vahemere Liiduga. Araabia Riikide Liiga (millega EL jätkab koostöö süvendamist ja laiendamist) peakorter asub Egiptuses. EL ootab Kairos toimuvat ELi ja Araabia Riikide Liiga ministrite kohtumist ning tunnustab konstruktiivset rolli, mida Egiptus on Araabia Riikide Liigas etendanud. Sellega seoses kordab EL, et praegu ei ole aeg suhete normaliseerimiseks Süüriaga ega Süüria taasintegreerimiseks rahvusvahelistesse organitesse ning et ainult kõikehõlmav, tõeline ja kaasav poliitiline üleminek kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2254 avab tee sellisele taasintegreerimisele, ning rõhutab, kui oluline on säilitada surve Assadi režiimile.
30. Pärast 2022. aasta veebruaris toimunud **Euroopa Liidu ja Aafrika Liidu kuendat tippkohtumist** jääb EL ootama seda, et jätkata oma partnerlust Egiptusega kui Aafrika Liidu olulise osalejaga ning ühiselt rakendada uuendatud partnerlust **solidaaarsuse, julgeoleku, rahu**

ning kestliku ja kestva majandusarengu ja heaolu nimel, nagu on kirjeldatud ELi ja Aafrika Liidu **ühises visioonis 2030. aastaks**. **EL tunnustab** Egiptuse juhtivat rolli Aafrika Liidus, eelkõige meie ühises võitluses kliimamuutuste vastu ja ühistes jõupingutustes üleminekuks taastuvenergiale, kuna Egiptus korraldab 2022. aasta novembris Sharm el Sheikhis COP27 kohtumise.

31. Vahemere Liidus on EL ja Egiptus partnerid, kes on pühendunud koostöö ja dialoogi tõhustamisele rahu, stabiilsuse, arengu ja ühise heaolu nimel, et saavutada tugevdatud Euroopa ja Vahemere piirkond. EL rõhutab ühist huvi tegeleda ühiste probleemidega, pidades silmas rahumeelsemat, turvalisemat, keskkonnahoidlikumat, jõukamat ja kaasavamamat Vahemere piirkonda.
32. EL tunnustab Egiptuse asendamatu rolli Lähis-Ida rahu protsessis ning jätkab tihedat koostööd Egiptusega, et leida Iisraeli ja Palestiina konfliktile õiglane, kestlik ja terviklik lahendus. EL on endiselt kindlalt pühendunud läbirääkimiste teel saavutatava toimiva ning kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse leidmisele, mille aluseks on rahvusvaheliselt kokkulepitud parameetrid ja rahvusvaheline õigus. EL rõhutab tungivat vajadust tegutseda, et taastada poliitiline perspektiiv ja avada tee rahu protsessi võimalikult kiirele taaskäivitamisele. EL kutsub endiselt mõlemat poolt tungivalt üles ilmutama konkreetsetes tegudes oma pühendumist kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendusele ning vältima ühepoolset tegevust, mis seda ohustab. EL hindab Egiptuse olulist rolli Gaza stabiliseerimisel ja ülesehitamisel ning jätkuvaid jõupingutusi Palestiina-sisese leppimise saavutamiseks ning on endiselt pühendunud ELi aktiivsemale tegevusele Gaza taastamisel. EL on võtnud heameelega teadmiseks suurenenud piirkondliku koostöö, sealhulgas Egiptuse, Iisraeli ja Araabia Ühendemiraatide juhtide esimese kokkukutsumise Sharm el Sheikhis ning 2022. aasta märtsis Egiptuse osalusel toimunud Negevi tippkohtumise.
33. ELil ja Egiptusel on ühine huvi edendada Liibüas stabiilsust ja heaolu. EL kinnitab taas, kui oluline on ÜRO egiidi all läbiviidav Liibüa juhitud ja Liibüa enda vastutusel toimuv poliitiline protsess.
34. Pidades silmas Niiluse tähtsust elatusallikana, on EL teadlik sellest, kui oluline ja pakiline on Egiptuse jaoks võimalikult kiiresti kokkuleppele jõudmine Etioopia Suure Taassünni tammi küsimuses. EL tervitas ÜRO Julgeolekunõukogu eesistuja 15. septembri 2021. aasta avaldust

Etiopia Suure Taassünni tammi kohta⁸. EL kutsub endiselt tungivalt üles leidma kõigi poolte vahel vastastikku kokkulepitud lahendust Etiopia Suure Taassünni tammi täitmise ja toimimise osas. EL on valmis toetama Aafrika Liidu juhitavaid kõnelusi ja etendama aktiivsemat rolli, kui see on kõigile osapooltele kasulik ja soovitav, jagades oma rikkalikke kogemusi ühiste veevarude majandamisel kooskõlas rahvusvahelise õigusega. Vastastikku vastuvõetava ja püsiva rahvusvahelise kokkuleppe võimalikult kiire saavutamine on äärmiselt oluline veega kindlustatuse, majandusarengu ning rahu ja stabiilsuse tagamiseks piirkonnas. Poliitilise tahte ja rahvusvahelise üldsuse toetuse abil saaks selle vaidluse muuta võimaluseks paljude inimeste jaoks. Miljonid Niiluse vesikonnas elavad inimesed saavad kasu Etiopia Suure Taassünni tammi käsitlevast kokkulepest, mis looks prognoositavuse ja avaks ukse välisinvesteeringutele energiajulgeoleku ning toidu ja veega kindlustatuse valdkonnas.

Õigusriik, inimõigused ja põhivabadused

35. Kooskõlas partnerluse prioriteetidega on mõlemad pooled võtnud kohustuse tagada vastutus, õigusriik ning inimõiguste ja põhivabaduste täielik austamine ning edendada demokraatiat, soolist võrdõiguslikkust ja võrdseid võimalusi kui kõigi oma kodanike põhiseaduslikke õigusi. Need kohustused aitavad kaasa partnerluse edendamisele ning Egiptuse kestlikule arengule ja stabiilsusele. ELi ja Egiptuse tihedam ja konstruktiivne koostöö viimasel ajal on avanud tee sisukamale dialoogile inimõigustega seotud küsimustes. Poliitiliste küsimuste, inimõiguste ja demokraatia, rahvusvaheliste ja piirkondlike küsimuste allkomitee 2019. aasta juunis toimunud kohtumine ning assotsiatsioonikomitee 2021. aasta oktoobris toimunud kohtumine pakkusid institutsioonilist platvormi arvamuste vahetamiseks mitmesugustes inimõiguste küsimustes, mida EL soovib jätkata ja edasi arendada.
36. EL väljendas heameelt esimese riikliku inimõiguste strateegia avaldamise üle, mis näitab, et Egiptus on kõrgeimal tasandil võtnud kohustuse tegeleda sisuliselt inimõiguste küsimustega kooskõlas Egiptuse põhiseaduse ja rahvusvaheliste kohustustega. Kutsume tungivalt üles rakendama strateegiat koos kodanikuühiskonnaga kiiresti ja tõhusalt, et muu hulgas parandada põhivabaduste austamist ja kaitset. Tuginedes oma kogemusele ELi inimõiguste tegevuskava rakendamisel, on EL valmis tegema Egiptuse valitsusega selle riikliku strateegiadokumendi elluviimisel koostööd.

⁸ <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N21/254/83/PDF/N2125483.pdf?OpenElement>.

37. EL märgib rahuloluga, et 2022. aasta aprillis toimus ELi inimõiguste eriesindaja Egiptusevisiit⁹, mis näitab, et inimõigused pälvivad suuremat tähelepanu. ELi eriesindaja pidas Egiptuse partneritega põhjalikke arutelusid, keskendudes sellele, kuidas rakendada tõhusalt Egiptuse riiklikku inimõiguste strateegiat, näiteks strateegia sätteid, mis käsitlevad kinnipidamistingimusi, kohtueelse kinnipidamise alternatiive ja surmanuhtlusega seotud reforme. Arutati ka valitsusväliste organisatsioonide seaduse ja selle rakendusaktide kohaldamist ning ELi eriesindaja sai kinnituse, et juhtum 173 on lõpetatud ning et sellega kaasnevad reisiskeelud ja vara külmutamine on tühistatud.
38. EL omistab suurt tähtsust soolise võrdõiguslikkuse ühisele edendamisele ja tunnustab Egiptuse võetud kohustust tõhustada naiste mõjuvõimu suurendamist. EL on teinud koostööd Egiptusega, eelkõige riikliku naistenõukogu ja kodanikuühiskonnaga, et tõhustada naiste mõjuvõimu suurendamist ja naiste võimalust täielikult teostada inimõigusi. ELi töö Egiptusega keskendub kodanike õiguste projekti kaudu naiste osalemisele avalikus elus, naiste majandusliku mõjuvõimu suurendamisele, seksuaalse ja soolise vägivalda vastu võitlemisele ning on aidanud kaasa naiste suguelundite moonutamise vastasele riiklikule kampaaniale.
39. EL võtab teadmiseks riigi jõupingutused usu- ja veendumusvabaduse edendamiseks Egiptuses ning julgustab kaotama sellistel alustel diskrimineerimise kõik vormid ja kaitsma üksikisikuid sektantlike rünnakute eest. EL tunnustab Egiptuse valitsuse ja usuinstitutsioonide jõupingutusi äärmusluse vastu võitlemisel ja radikaliseerumise ennetamisel. Nagu eesistuja Chaoctoberrles Michel ja president Abdel Fattah al-Sisi 2020. aasta novembris arutasid,¹⁰ on oluline ühendada jõud dialoogi ja vastastikuse mõistmise edendamisel.
40. EL on endiselt mures kodanikuühiskonna tegutsemisruumi piirangute ja inimõiguste kaitsjate vastase surve pärast Egiptuses, samuti internetis ja mujal väljendusvabaduse, meediavabaduse, akadeemilise vabaduse ning rahumeelse kogunemise ja ühinemise õiguse kaitsmise piirangute pärast. EL võtab heameelega teadmiseks mitme kinnipeetu vabastamise ja presidendi armuandmiskomitee töö taasalustamise. EL kordab oma üleskutset vabastada ülejäänud kinnipeetud inimõiguste kaitsjad ja ajakirjanikud, uurida kadunuks jääma sundimise ja piinamise juhtumeid ning kõiki väidetavaid inimõiguste rikkumisi ja kuritarvitusi, sealhulgas julgeolekujõudude toime pandud vägivaldajuhtumeid, ning võtta süüdlased vastutusele. EL

⁹ https://www.eeas.europa.eu/delegations/egypt/eu-special-representative-human-rights-mission-egypt-11-13-april-2022_en?s=95.

¹⁰ <https://www.consilium.europa.eu/et/press/press-releases/2020/11/05/press-release-following-the-meeting-between-president-charles-michel-and-president-abdel-fattah-al-sisi-of-egypt/>.

kordab oma üleskutset heita valgust Giulio Regeni ja Eric Langi surma asjaoludele ning seada õiglus jalule. Austades täielikult kohtusüsteemi sõltumatust, rõhutab EL, kui oluline on juurdepääs kohtuprotsesside vaatlemisele.

41. Pidades silmas 2019. aastal toimunud valitsusväliste organisatsioonide seaduse reformi ja asjaomaste rakendusaktide vastuvõtmist 2021. aasta alguses, rõhutab EL selle õigusakti tähtsust kodanikuühiskonna panuse seisukohast seoses partnerluse prioriteetide rakendamisega. See seadus mõjutab otseselt Egiptusele antavat ELi koostööabi, kuna suur osa ELi ja liikmesriikide koostööst sõltub kodanikuühiskonna organisatsioonidest kui olulistest rakenduspartneritest. EL on valmis tegema Egiptusega koostööd selle seaduse rakendamisel, et institutsionaliseerida kodanikuühiskonda toetav keskkond ja sisukas sotsiaalne dialoog ning võimaldada organisatsioonidel, sealhulgas inimõiguste küsimustega tegelevatel organisatsioonidel, töötada ilma põhjendamatute piiranguteta.
42. Surmanuhtluse sagedasem kasutamine Egiptuses viimastel aastatel, hoolimata ülemaailmsest suundumusest loobuda sellest ebainimlikust karistusest, on vastuolus ELi põhimõttelise seisukohaga, mille järgi tuleb surmanuhtlus kaotada. Riiklikus inimõiguste strateegias on ette nähtud surmanuhtlusega karistatavate kuritegude läbivaatamine. Seda silmas pidades kutsub EL Egiptust üles esimese sammuna peatama hukkamised ja kehtestama surmanuhtlusele ametlik moratorium, et see kaotada.
43. EL toetab Egiptuse võetud kohustust suurendada riigiasutuste vastutust, tõhusust, sõltumatust ja läbipaistvust. EL on aidanud kaasa Egiptuse jõupingutustele avaliku halduse reformimisel, eelkõige riigi rahanduse juhtimise parandamise ja korruptsioonivastase võitluse valdkonnas. Oleme valmis täiendavalt toetama Egiptust avaliku sektori tõhusal reformimisel ja õigussektori ajakohastamisel kooskõlas rahvusvaheliste standarditega, et tagada õiguskaitse kättesaadavus ja õiglane kohtumenetlus kõigile kodanikele. Sellega seoses ja vastavalt partnerluse prioriteetidele võiksid mõlemad pooled kaaluda koostöö arendamist Euroopa Pettustevastase Ameti ja ELi õiguskaitseasutustega, nagu Eurojust ja Euroopa Prokuratuur.

Terrorismivastane koostöö

44. EL tunnistab Egiptuse keskset rolli piirkonna julgeoleku ja stabiilsuse tagamisel. Terrorism on ühine oht meie julgeolekule ja riikide sotsiaalsele struktuurile Vahemere mõlemal kaldal. Seetõttu on ELil ja Egiptusel ühine huvi tugevdada julgeoleku ja terrorismivastase võitluse alast

koostööd valdkondades, mis on esile tõstetud partnerluse prioriteetides, järgides täielikult rahvusvahelist õigust, sealhulgas inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust.

45. EL peab väga tähtsaks mitmepoolsete meetmete võtmist terrorismivastaseks võitluseks. Selle lähenemisviisi kinnituseks on ELi ja Egiptuse edukas kandideerimine ülemaailmse terrorismivastase võitluse foorumi (GCTF) kaasesistujateks. GCTFi raames teeb EL Egiptusega koostööd kooskõlas meie väärtuste ja põhimõtetega, tuginedes praeguste kaasesistujate Kanada ja Maroko tööle. See algatus lähtub eelnevast ELi ja Egiptuse koostööst, mis nad on teinud, olles viimase nelja aasta jooksul olnud GCTFi Ida-Aafrika piirkonna suutlikkuse suurendamise töörühma kaasesistujad. Selles kontekstis oli ELi partnerlus Egiptusega edukas ja andis konkreetseid tulemusi, nagu dialoogi ja kogukonna vastupanuvõime olulisuse käsitlemine terrorismivastases võitluses ja vägivaldse äärmusluse ennetamisel. EL on pühendunud koostööle Egiptuse ja GCTFi liikmetega, et rakendada terviklikku ja ülemaailmset lähenemisviisi, mis käsitleb terrorismi algpõhjuseid, austades inimõigusi ja põhivabadusi, et edukalt võidelda radikaliseerumise vastu ja seda ennetada ning edendada sotsiaal-majanduslikku arengut. Mitmepoolsel tasandil Egiptusega tehtav koostöö võib kaasa tuua ka kahepoolse koostöö tugevdamise.

Rändealane koostöö

46. ELi ja Egiptuse rändealane koostöö on tugev, strateegiline ja laiaulatuslik, nagu rõhutati partnerluse prioriteetides ning kinnitati volinike Ylva Johanssoni ja Olivér Várhelyi visiitidel Kairosse ning 2021. aasta novembris toimunud kolmanda kõrgemate ametnike rändedialoogi raames. Euroopa Ülemkogu kordas 2021. aasta oktoobri järeldustes¹¹ taas oma ootust, et Süüria pagulaste ja neid vastuvõtivate kogukondade, sealhulgas Egiptuse abistamise rahastamine asjakohastest rahastamisvahenditest käivitataks õigeaegselt.

47. Egiptus saab ELi Aafrika jaoks mõeldud hädaolukorra usaldusfondist toetust 90 miljonit eurot kahepoolseteks ja piirkondlikeks meetmeteks, mille keskmes on tegelemine ebaseadusliku rände algpõhjustega töökohtade loomise kaudu. Egiptus saab toetust ka mitmest ELi piirkondlikust rändeprogrammist, milles käsitletakse rände eri aspekte, sealhulgas vabatahtlikku tagasipöördumist ja taasintegreerimist, seaduslikku rännet ja tööjõu liikuvust kooskõlas

¹¹ <https://www.consilium.europa.eu/et/press/press-releases/2021/10/22/european-council-conclusions-21-22-october-2021/>.

liikmesriikide pädevustega, toetades kõige haavatavamaid elanikkonnarühmi COVID-19 pandeemia ajal, lastekaitset, rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse vastast võitlust ning piirihaldust. ELi humanitaarabi summas 5 miljonit eurot aastas on suunatud kõige haavatavamatele pagulastele ja varjupaigataotlejatele nn ühe pagulase lähenemisviisi kaudu, mille eesmärk on jõuda nii süürlaste kui ka teiste rahvuste esindajateni, võttes toetuse andmisel aluseks haavatavuse ja vajadused, mitte kodakondsuse. EL jätkab Egiptuses selliste algatuste toetamist, mille eesmärk on edendada pagulaste, varjupaigataotlejate ja haavatavate rändajate kaasamist olemasolevatesse sotsiaalkaitse süsteemidesse ning parandada nende juurdepääsu esmatähtsatele teenustele, nagu tervishoid ja haridus.

48. EL tunnustab Egiptuse tõhusat piirihaldust ning tunneb heameelt positiivsete tulemuste üle, mida on saavutatud ebaseaduslike rändevoogude käsitlemisel ja suure hulga pagulaste vastuvõtmisel. EL jätkab Egiptuse jõupingutuste toetamist ja neile tuginemist asjaomastes valdkondades, eelkõige seoses põhiteenuste osutamisega rändajatele ja pagulastele, piirihaldusega, võitlusega inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse vastu ning tagasisaatmise ja taasintegreerimisega. Kooskõlas Egiptuse taotlusega suurendab EL oma osalust ja rahalist abi piirihalduse valdkonnas. EL ja Egiptus jätkavad koostöö tugevdamist ka muudes rände ja liikuvuse aspektides, sealhulgas seadusliku rände valdkonnas, kooskõlas ELi ja riikide pädevustega. Samuti osaleb Egiptus praegu ambitsioonikas programmis „Towards a Holistic Approach to Labour Migration Governance and Labour Mobility in North Africa“ (Terviklik lähenemisviis, mis käsitleb töörande juhtimist ja tööjõu liikuvust Põhja-Aafrikas – THAMM), mida rahastatakse ELi Aafrika jaoks mõeldud hädaolukorra usaldusfondist ning mille eesmärk on edendada seaduslikku rännet ja liikuvust Põhja-Aafrika ja Euroopa vahel kooskõlas liikmesriikide pädevustega ning samuti Põhja-Aafrikas. EL jätkab Egiptuse valitsuse jõupingutuste toetamist oma varjupaigaraamistiku, sealhulgas vastavate õigusaktide reformimisel, ning tervitab sellega seoses käimasolevat tööd Euroopa Liidu Varjupaigaametiga. EL kutsub üles tugevdama operatiivkoostööd ka teiste ametitega, nagu Frontex ja CEPOL, ning strateegilist partnerlust Kairo rahvusvahelise konfliktide lahendamise, rahuvalve ja rahu kindlustamise keskusega (CCCPA) piirkondliku mõõtme osas.

Koostöö põhimõtted

49. EL jääb ootama, et partnerluse praegune hoogne edasimineku säiliks ja tähistaks reaalseid edusamme mõlema poole huvides. ELi ja Egiptuse partnerlusele aitab kaasa meie poliitilise dialoogi edasine süvendamine vastastikuse usalduse ja avatuse vaimus. Kodanikuühiskonnal,

noortel ja naistel ning erasektoril on partnerluse prioriteetide rakendamisel äärmiselt oluline roll. Korrapärane suhtlus partnerluse prioriteetide elluviimise edenemise küsimuses assotsieerimislepingus ette nähtud eri mehhanismide ja regulaarse poliitilise dialoogi kaudu võimaldab meil jätkuvalt säilitada seda hoogsat edasiminekut meie rahvaste ja piirkondade huvides.
